

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004394

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Якименко Максим Олександрович

2. Maksym O. Yakymenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 10-09-2026

Спеціальність за освітою: 231 Соціальна робота

Місце роботи здобувача: Комунальна установа «Обласний Центр народної творчості та культурно-освітньої роботи» Полтавської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02221490

Місцезнаходження: вул. Європейська, Полтава, Полтавський р-н., 36039, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16822

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25

Тема дисертації:

1. РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЦЕНІЧНО-ПЛАСТИЧНОГО ВИРАЖЕННЯ

2. Development of creative abilities in children of senior school age by means of stage and plastic expression

Реферат/анотація:

1. Якименко М.О. Розвиток креативних здібностей у дітей старшого шкільного віку засобами сценічно-пластичного вираження. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. – Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, Харків, 2026. Дисертацію присвячено проблемі розвитку креативних здібностей у дітей старшого шкільного віку засобами сценічно-пластичного вираження. На основі аналізу науково-педагогічної, психологічної та спеціальної літератури, нормативно-правових документів з'ясовано стан опрацювання проблеми розвитку креативних здібностей у дітей старшого шкільного віку засобами сценічно-пластичного вираження у педагогічній теорії та практиці та виявлено проблеми: недостатня розробленість понятійно-категоріального апарату дослідження;

відсутність структури креативних здібностей у дітей старшого шкільного віку засобами сценічно-пластичного вираження та структурно-функціональної моделі системи розвитку даних здібностей, цілісного критеріально-діагностичного апарату оцінювання рівня розвитку креативних здібностей у дітей старшого шкільного віку засобами сценічно-пластичного вираження та недостатнє теоретичне обґрунтування педагогічного інструментарію (форм, методів, засобів і педагогічних умов), спрямованого на розвиток креативних здібностей у дітей старшого шкільного віку засобами сценічно-пластичного вираження тощо. Уточено зміст понять «креативність», «креативні здібності» та «сценічно-пластичне вираження», обґрунтовано їх взаємозв'язок і визначено ключові поняття дослідження «розвиток креативних здібностей – цілеспрямований, поетапний педагогічний процес, направлений на послідовне розкриття й удосконалення творчого потенціалу особистості, формування здатності генерувати оригінальні ідеї, гнучко та нестандартно мислити, самостійно знаходити нові способи розв'язання проблем, творчо діяти в різних життєвих ситуаціях і реалізовувати власні творчі можливості», «розвиток креативних здібностей у дітей старшого шкільного віку засобами сценічно-пластичного вираження – цілеспрямований, системно організований педагогічний процес, направлений на послідовне розкриття, збагачення та реалізацію творчого потенціалу особистості шляхом залучення до сценічно-пластичної діяльності, у якій пластика тіла, рух, жест, міміка, поза, ритм, просторова взаємодія, художня імпровізація та емоційно-образна експресія виступають взаємопов'язаними засобами розвитку творчого й критичного мислення, уяви, емоційної виразності, здатності генерувати оригінальні ідеї, творчо інтерпретувати художні образи, приймати нестандартні рішення, здійснювати усвідомлений вибір, конструктивно взаємодіяти з іншими, творчо самовиражатися та самореалізовуватися, забезпечуючи особистісне становлення дітей старшого шкільного віку відповідно до викликів сучасного суспільства та умов воєнного стану».

2. Yakymenko M.O. Development of creative abilities in children of senior school age by means of stage and plastic expression. – Qualification scientific work in the form of a manuscript. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 011 Educational and pedagogical sciences. – Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy» of Kharkiv Regional Council, Kharkiv, 2026. The dissertation is devoted to the problem of developing creative abilities in high school children through the means of stage and plastic expression. Based on the analysis of scientific, pedagogical, psychological and special literature, regulatory and legal documents, the state of the development of the problem of the development of creative abilities in children of senior school age by means of stage and plastic expression in pedagogical theory and practice was clarified and the following problems were identified: insufficient development of the conceptual and categorical apparatus of the research; lack of a structure of creative abilities in children of senior school age by means of stage and plastic expression and a structural and functional model of the system of development of these abilities, a holistic criterion -diagnostic apparatus for assessing the level of development of creative abilities in children of senior school age by means of stage and plastic expression and insufficient theoretical substantiation of pedagogical tools (forms, methods, means and pedagogical conditions) aimed at the development of creative abilities in children of senior school age by means of stage and plastic expression, etc. The content of the concepts of «creativity», «creative abilities» and «stage- plastic expression» is clarified, their relationship is substantiated and the key concepts of the study are defined: «development of creative abilities is a purposeful, step-by-step pedagogical process aimed at the consistent disclosure and improvement of the creative potential of the individual, the formation of the ability to generate original ideas, think flexibly and non-standardly, independently find new ways to solve problems, act creatively in various life situations and realize one's own creative possibilities», «development of creative abilities in children of senior school age by means of stage-plastic expression is a purposeful, systematically organized pedagogical process aimed at to the consistent disclosure, enrichment and realization of the creative potential of the individual by engaging in stage-plastic activities, in which body plasticity, movement, gesture, facial expressions, posture, rhythm, spatial interaction, artistic improvisation and emotional-figurative expression act as interrelated means of developing creative and critical thinking, imagination, emotional expressiveness, the ability to generate original ideas, creatively interpret artistic images, make non-standard decisions, make conscious choices, constructively interact with others, creatively express themselves and

self-realize, ensuring the personal development of children of senior school age in accordance with the challenges of modern society and the conditions of martial law».

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Yakymenko M. Development of creative abilities in children of senior school age by means of stage and plastic expression. Enrichment of the pedagogical cluster of educational services : international collective monograph / edited by G. F. Ponomarova, A.A. Kharkivska, L.O. Petrychenko and other; Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian Pedagogical Academy» of Kharkiv Regional Council. – Publishing house OKTAN PRINT s.r.o., 2022. P. 458-470.
2. Якименко М. О. Використання засобів сценічно-пластичного вияву для розвитку креативних здібностей дітей. Освітні Обрії : часопис / Івано-Франків. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників. Івано- Франківськ : 2023. Вип. 1(56). С. 137–140.
3. Якименко М. О. Педагогічні аспекти розвитку креативних здібностей учнів старшого шкільного віку у процесі сценічно-пластичної діяльності. Електронне наукове фахове видання «Адаптивне управління: теорія і практика» Серія «Педагогіка». Випуск 22(43), 2026 URL <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/904>
4. Якименко М. О. Теоретичні засади розвитку креативних здібностей у дітей старшого шкільного віку засобами сценічно-пластичного вираження. Перспективи та інновації науки. 2026. Вип. 5 (63). С. 1947–1955.
1. Якименко М.О. Компетентнісний підхід до розвитку креативних здібностей. Наукові студії : зб. наук. праць за результатами Міжнародної науково-практичної конференції «Психологічний супровід особистості в умовах сучасних викликів постмодерного суспільства: теоретичні засади та прикладні аспекти»(25 листопада 2022р.) / [За заг. ред. Е.А. Панасенко]. Краматорськ: Видавництво ЦТРІ-«Друкарський дім», Вип. 9. С. 134-136.
2. Якименко М.О. Сценічно-пластичне вираження як засіб розвитку креативних здібностей. Основні напрями розвитку наукових досліджень аспірантів та докторантів: педагогічна теорія і практика : матеріали наук.-практ. конф. (19 березня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 2025 р. С.96–99.
3. Якименко М.О. Особливості виховання культури здоров'я у здобувачів вищої освіти в умовах повномасштабної війни. Формування та розвиток взаємодії викладачів і студентів в умовах трансформаційних змін освітнього процесу: можливості та виклики : матеріали Усеукр. наук.-практ. конф. (03 грудня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комунальний заклад «Харківська гуманітарнопедагогічна академія» Харківської обласної ради [Електронне видання]. – Харків : ХГПА, 2025, С. 626–628.
4. Якименко М. О. Імпровізація як засіб розвитку креативних здібностей дітей старшого шкільного віку. Взаємозв'язок науки, освіти та суспільства в умовах глобалізації: від теорії до практики: матеріали Міжнарод. наук.-практ. конференції (08 травня 2026 р. м. Ізмаїл), Ізмаїл, 2026, С.37–38.

- 5. Якименко М.О. Розвиток невербальної творчої комунікації дітей старшого шкільного віку у сценічно-пластичній діяльності. Актуальні проблеми науки, освіти та технологій в XXI столітті: матеріали Міжнарод. наук.-практ. конференції (09 травня 2026 р. США, Чикаго), Чикаго, 2026, С. 112-113.
- 6. Якименко М. О. Формування емоційно-творчої самореалізації дітей старшого шкільного віку засобами сценічного руху. Теоретичні та практичні аспекти розвитку науки та освіти : матеріали VIII Міжнарод. наук.-практ. конференції (9-10 травня 2026 року, м. Львів), Львів, 2026, С.90-91.
- 7. Якименко М.О. Розвиток уяви та асоціативного мислення дітей старшого шкільного віку засобами сценічно-пластичного вираження. Освіта як розвивальне середовище: від традицій до інновацій. матеріали Міжнарод. наук.-практ. онлайн-конф. (14 травня 2026 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комунальний заклад «Харківська гуманітарнопедагогічна академія» Харківської обласної ради [Електронне видання]. – Харків : ХГПА, 2026, С.694-696.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U105225

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопенко Альона Олександрівна
2. Alyona O. Prokopenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3735-342X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бахмат Наталія Валеріївна

2. Nataliia V. Bakhmat

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6248-8468

Додаткова інформація: ;ScopusAuthorID: 57200174193;ResearcherID: R-2499-2018;Google Scholar:
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=xt5LYcQAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бадер Світлана Олександрівна

2. Svitlana O. Bader

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9225-423X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"

Код за ЄДРПОУ: 02125131

Місцезнаходження: вул. Генерала Ляскіна, Лубни, Лубенський р-н., 37500, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василенко Олена Миколаївна

2. Olena M. Vasylenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9846-3817

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дмитренко Катерина Анатоліївна

2. Kateryna A. Dmytrenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4880-8274

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Харківська Алла Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Харківська Алла Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дмитренко Катерина Анатоліївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна